

no weegli tekoſcheem pantineem, la winas ir dſeedatas, ta la putnis ſkandina ſawas dſeesminas, — winſch dſeed, tamdeht la zitadi ne-war, la dſeedaht. Bes tam nebuhs aifmift, la Indrikim, pirmahrt, nebijs ſkolaj mahzibj, otrlahrt, winſch bija neredsigjs, un trefſchahrt, winam neweens naw palihdſejis; jo par to leezina Elwerselda wahrdjs, la winſch tafs dſeesmas us mata ta uſrakſtijis, la Indrikis tafs wi-nam dſeedajis preekſchā, bes la jebko pee tam buhtu pahrgroſſijis. Kad to wiſu apdoma, tad teescham jabrihnahs, la tafs tik labi iſde-wiſchahs. Tamdeht tad nu ari bija waijadſigjs, lai dſeijnneku un wi-na dſeesmas ihſti ſapraſtum un ſinatum wehrteht, ewehrot un tuwaki ap-luhkot laiku un buhſchanas, kad dſeesmineeks dſihwoja. Jo akurat eelſch tam paſtahw Indrika ſeelums, la winſch la pirmais un zela fa-taiſtojs eestahj. Wiſch ir pirmais Latweſchu dſeijnneeks, pirmais Latweetis, laſ ſkali un kaiji ſawu balsi pazek, lai wi-na tautas brahli dabutu augſtaku iſglihtibu, un winſch ir pirmais Latweetis, laſ at-ſiſt, no zik leela ſvara Latweſcheem dahuwatā brihwiba. Winſch ari tāpat ir pirmais Latweetis, kam prahs nefahs us politikas lee-tahm, un laſ padara, lai wi-na tautas brahli tafs fahl daudſ-mas ſapraſt un apdomaht. Wahrdū ſakot: wiſch ir pirmais Latweetis, laſ runajis us Latweſchu tautu. Un la wiſch, laſ nebijs mahzibjs un iſglihtots wihrs, to tik ſapratigi un gudri darija, ne naidigā prahta, bet ar miheſlibas pilnu ſirdi; lai wiſch bija tabds wihrs, laſ tilai gribjeja uſtaſiſt un ne ſapostiſt, — us tam wi-na tautas brahli teescham war buht leyni. Gelsch Indrika atſpihgulo wiſas la-bahs un freetnahs Latweſchu tautas ihpachibas: gaſchs prahs, preeziga daba un lehna, meeriga buhſchana. No ſtridiga prahta un muſinahanas kahtibas pee wi-na naw ne wehſts. — Domajam, la labaki newaretum beigt Indrika dſihwes aprakſtu, nela ar teem wahrdeem, kurus drihi pehz wi-na nahwes trihs daschadi wihi daſchadās weetās wi-na ſaukuſchi pakat Latweſchu Awisēs, un kurus, ihfumā fanemtus, ſcheit paſneedſam zeen. laſtajeem. Wini ſkan ta: „Un ta tad wiſch dſihwoja jauku, garigu preekla dſihwoſhanu pats eelſch ſewis, no ſawas pilnas, zaur dſeesmu garu apgaifmotaſ ſirds allach jaunu, allach faldu un neſawihſtamu preeklu ſmeldams. Schē wiſch apdſeedaja Deewa ſchehlaſtibu, laſ, no ſemes taſhpina lihds augſtam engelim, par wiſeem tik bagatigi gaſhdā, — ſchē wiſch brahlifchligu miheſlibu goda weetā pažebla, un tur wiſch us ſwehtu dſihwoſhanu ſkubinaja; ſchē wiſch gawileja pahr paſaules jaukumu un pilnib, un tur pahr engelu draudſibu ſwehtā tehwa namā; ſchē wi-na dſeesmina lihgsmojahs ar lihgsmeem, un tur wi-na raudoja ar raudadameem. Un tapehz, mihi brahli un mahſas! wiſch ir godā peeminams eelſch zilwelui beedribas un it ihpachibas eelſch Latweſchu tautas, eelſch kuras wiſch tas pirmais iraid, laſ, ſmeldams ta no pilna dſeesmu awota, pats ſawu ſirdi eelſch falda preekla us augſchu pažilaja, un ari zitu ſirdis jauki eelhgsmoja.“ — Un zitā weetā: „Ta gaſchaki wehl ſpihdehs ta mihi miruſcha apſkaidrots gihmis mums un pehznahkameem, un wi-na goda peemina ſels un augloſeeſ tautas behru ſirdis.“ — Un tad wehl trefſchā weetā:

1.
„Neredsama pasaule
Gaismoja tam prahiu ūhe;
Tīziba, kā tīkumi
Vija ūheit tam waboni;
Mīblestības atspīhdums
Vija wina patwehtums,
Darija to laimigu,
Mazgija tam dzeesminu.

3.
Laiweeti! nemitejees,
Tä kä Indrik's peenemees
Tizibä, tä tikuimä,
Mihlestibä, geribä, —
Prahtu gilaht, tä kä winsch,
Palikt tautas glihtumiafs!"

Tà tad ari mehs ne-aismirfisim, bet goda peeminâ turesim scho pirmo Latweeschu dseijneeku, scho Latweeschu tautas brihwesi-bas un meera apdseedataju, išho pirmo Latweeti, kas fawu balsi pazehla preeskch Latweeschu tautas augstakas iſglihtibas.

muhsu d'shwibas laiks pret ne-ismehrijsamo muhschibu! Un tomehr schis muhsu neezigais d'shwibas strautinsch kluhst nejauki famatschts no daschadahm behdahm un firdehsteem. Wifegriba, skaudiba un dauds zitunetikumu tam stahjabs zelā un brihscham wajadfigo tezeschani aiskawē. Tew tahdi kawelli anglos preekus wairē nemaitā; tur Tu wari bes miteschanahs libgfmotees. Waj peeklahtos, man skumibā pahr Tew schebluma asaras birkinaht, jeb waj pahr to preezatees, ka jau scho behdigo d'shwbi eñ pabeiguñ? Kats, sawa pascha aistzejeschō d'shwies gahjumu apluhlojis, eewehros deewšgan, zif behdu eemeslu pasaulē! No schuhpla lihds fahrkam tee zilwelam staigā blakam, un ari pati ne-wainiqā mihlestita tam war pahrwehrstees par nahwes jehloni. Lai nu buhtu ar scheijenes d'shwbi sa buhdams, Tu jau tas ūn tagad aiss nahwes wahreem fateezees ar sawu dahrgo draugu, winu pehz tab-das ilgochanahs aplampdama un fluhpsitidama. Tew ta laime, so weblejees aissneigt, nu jan rokā; tamdehē duji faldā meerā! — Robeschneeka pehdejabs "ardeewas" bija fluhpsitichana us winas atdūsfuchsahs peeres. Tod tas panehma isplatito farkano schleiseru un ap-flahja ar to swefchneezes aissnaino lihki. — No rihta Robeschneekam wajadseja no Erserumas pilsehtas aiseet fitur. Tam ne-atlikahs wairē laika, ißlaufschinah, tas Schi uonahwetā feeweete tahda bijusti, un waj winas slepklava naw bijis tāhs tehwē, brahlis, waj ari pati laulais drauge. Behdigais peedshwojums ne-isgahja Robeschneekam is prahita. Schi bilde tam weenab'ween stahweja preefch azihm. „Kreis,” tā winach mehdsja fazibt, „kad feeweeti ar farkanu schleiseru eraugu, man druhmigas schaujhalas eet zaut lauleem; jo tad man tas ne-aismirstamais notikums us kapsehtas eeschaujabs prahitā.”

Politiskt vahrskats.

Rahda beedriba atrodahs, kurai gandrihs wisu Eiropas walstju mahjitee, eewehrojamee wihi par lozleklem, un kas nehmusees par sawu usdewumu, pasaulei apdroschinah muhschigu meeru un us wi-seem laikem karu israidiht is winas robeschahm. Schi beedribu sau-par starptautisko meera fabeedribu. Sawu nomehrki wina doma zaur te-pahanhkt, ka wisa Eiropas walstis lai atbrunojahs, t. i. sawus kara-pulkus atlaisch mahjä, jeb tos pamašna us tikai pahri tuhksfchein-wihru. Schi noluhtka dehk, schee mahjitee lungi rafsta beesas grah-matas un islaisch dauds rafstu pa awisehm, notura sapulzes, us ku-rahm warenas runas teek turetas — meeram par godu un nemeram jeb karam par muhschigu negodu, un netaupa nei puhlina, nei naudas, pa pasauli aplahrt zelodami un Eiropas walstis-wihrus preeskf sawa-nodoma eeguhdami. Bet lai nu gan schee zenteeni ir jauki un labi, tad tak skaidri paresams, ka schahdä wihsë tas nawa isdarams. Kad ari tuhksforschahm apsolischanu buhru sadabuhts no wi-seem Eiropas walstis-wihreem, tad tomehr, tik drihs ka sadurfschanahs eerouahs-to daschadu walstju paschlابuma fina, tautu prathi fakarfejahs un-karsch atkal kahjä. Beenemot, kad ari schlihreju teesa strihdu islih-dsnuatu, — kas lai to, kam netaisniba peespreesta, speestu, spreediumam padotees? Kad noteefata walstis naw ar to meerä, tad wina jau tikai ar waru, t. i. ar karu, war tilt pee tam peetureta. — Bet tahds pat-sapnis ir ari, kad pagehr, lai kara pulkus atbruno jeb atlaisch mahjä; jo lihds schim katra walstis us tam ir atbildjeusi: „ja, patesi — labprahrt; schee lungi maksä waren dauds naudas, un mums buhru-pulka weeglak, kad tee nebuhtu ja-ustura; bet muhsu walstis jau newar-virmä to cesahkt: kad muhsu kaimini sawus saldatus suhtihs us mah-ahm, tad labprahrt darisim to paschu.“ Ta tad us tahdu wihsë pa-saules meers netiks panahkts. Tas jarauga zitadi ka eeguh, — un o Bismarcks nehmee ismehginaht. Drihs pehz 1866. gada kara ar Austriju, Wahzija zehla nolihgumu ar Austriju, kas wehlak palika par uwaku fabeedribu, kura pastahweja eeksch tam, ka abas walstis apso-rijahs, weena otroi sneegt palihdsigu roku pret iklatru eenaidneeku. Schai fabeedribai wehlak ari Italijsa peeslebjahs, kurai ne sen atpaka-hija karsch bijis ar Austriju. Starp Wahziju un Kreewiju jau weselu-gadu simteni naw bijis kara, un abu Keisaru tuva radneeziha par to-yahdaja, ka schi labä draudsiha netika trauzeta; turpreti starp Austriju un Kreewiju bija daschadas domu sawadibas un bersetchanahs. Bet ari tahs atstuhma pee malas, un kad muhsu Keisars schini gadä rokun-needsa us pilnigu sadraudsechanos un Austrijas Waldineeku pee Se-vis eeluhdsa Skernewitschä, tad schis Augstais Weests labprahrt pa-lauhija tahdai usaizinaschanai, un firmajam Wahzu Keisaram bija-rids preeks, ka wina abi draugi, Austrijas un Kreewijas Keisari, ari awä starpä palikahs par draugeem. — Nu tikai no Eiropas zeel'senes leelwalstihm Franzija wehl atlifikhs. Schi, ka likahs, newa-eja aismirst, ka Wahzija 1870/71. gadä to tik leeliskam bija peema-ejusi, un tamdehl schnahkdama schnahza pret sawu uswaretaju. Kas os muhschigos rihdishanas rakstus Frantschu awises lasija, newa-eja ne sawu laik' eedomatees, ka starp Wahziju un Franziju jebkadraba satikschana waretu eerastees; winam bija wisadä wihsë jahahrlee-inajahs, ka wisu ihfalajä laikä atkal bresmigs karsch scho abju-valstju starpä ees walä. Bet zik loti wisa pasaule isbrihniyahs, kah-vus mehneshus atpaka-pawisam sawadu meldinu dīstidameda, kure-vehsch no Parises atpuhta. Kä tas nu nahzahs? — Bismarcks wisu-eelakä pazeetibä, ta fakot, bija pilnigi kurlis pret wisahm tahdahm-Frantschu blaustischananbm, un, kur ween wareja, Franzijai rahdijsa-pranga prantu. Bet, ka likahs, tahs bija weltigas puhles; jo Fran-schi negribeja ne dīsirdeht no Bismarcka draudsihas. Tam nu ispa-ihdsjeja Gladstones, kaut gan ne ar nodomu, tad tak zaur sawu ne-i-veizibu. Winsch prata ar Frantschu draudsihu ta apeeetees, ka ta-jahahrwehrtahs par eenaidibu, un ta tad tas nahza, ka Frantschi tagad-fahkuschi wilkt pawisam zitadu meldinu. Wini faka: Angli, sem Gladstone wadibas, ir wiltigi draugi, kas sawu draudsihu tikai preeskf-am isleetä, mums skahdeht; — tamdehl nost ar tahdeem draugeem Bismarcks gan bijis muhsu bihstamais, bet tomehr godigais eenaid-neeks; kod winsch tagad arib buht muhsu draugs, tad jau gan ar-

wina draudsiba buhs tilk pat godiga, ka wina eenaidiba, — wisadā wihsē tak godigaka, neka Gladstona draudsiba. Bismarks, to noma-nidams, esneedsa Frantschu waldbai preefschlikumus, schee tika no Ferra peenemti, un pehz tam Wahzija un Franijsa sanahja weenis prahtis, Eiropas konferenzi fasault, kuras noluhks lai buhtu, Eiropas walstju meeru nostiprinaht. Schi konferenze, ka finams, nupat esfah-kusees Berlinē. Ta tad nu schim brihscham wisas Eiropas zeet'semes walstis tai finā weenis prahtis, meeru pehz eespehjas ustureht. Tas naw notizis zaur kara pulku atlaifchanu mahjās, nedz ari zaur winu leelislo pamasinachanu, bet til ween zaur godigu gribeschana, strihdam greest zelu un wisā meerā fawstarpigi isrunatees. Un schi godigā gribeschana ir zaur to pee wiseem eeradusees, ka kates tika pahrliege-nahsts, ka tas til ween pascham par labu, kad ar fawu kaiminu dīshwo meerā. Weens weenigais, kam tas nepatika, ir Gladstons; bet to-mehr ari tam jabuht ar to meerā. — Wisu wairalee kari, kas muhsu laikā bijuschi, ir iszehlufshees zaur jukumeem austrumā un ahpus Eiropas. Tas nahk no tam, ka Eiropas walstis arweenu wairak fawu waru windōs apgabalōs isplata, un zaur to weena otrai eestahjahs jelā. Bet ka winas ta fawstarpigi tur fastopahs, tas atkal nahk no tam, ka truhkst wisu nolihgumu tai finā, ka tahdas semes lai eenem, kuras wehl nepeeder ne pee weenas isglichtotas walsts. Sewischki Anglijā ir ta, kura ta dara, it ka winai wiss peederetu, kas atrodahs ahpus Eiropas, un tamdehk ilkatru, kas fwesthās juhrās un peekrastēs tirgo-jahs, wina usluhko par tahdu, kas ar waru tur eesprauschahs. Schi nebuhschana nu tilschot zaur scho konferenzi isnihzinata; jo fastahdischot likumus, pehz kureem nahkotnē illatrai walstij, ari Anglijai, buhschot jaturahs. Wisu pirms grib esfahkt ar Afriku; bet likumi, pehz kureem Afrikā tahdas semes, kas no meshoneem teek apdīshwotas, war eenemt, gan ari pamasitīm pahrees us zitahm attahlahm pasaules dakahm. — Ta tad nu tagadejhahs Berlines konferenzes leelais swars pastahw eeksch tam: likumus dot, zaur kureem sadishwe un tirgoschahnahs wisas pasaules malas teek nokahrtota, un kas wisahm walstihm wirs semes buhs ja-eewehero un ja-ispilda. Tas ir warens solis us preefschu zilwezes attihstifchanā; jo kur naw likuma, tur ari newar strihda islihdsinah, un kad ari likums strihdu ne-israida is pasaules, tad tadschu winsch team allash ir par fargu, kas mihle meeru un kahrtibu.

No ahrsemehm.

Wahzija. Keisars Wilhelms 20. (8.) Novembris atlakhtajā Wahzu valsts-sapulzi. Sāvā runā winsch pirms apsveiza jauno valsts-sapulzi, un tad nolasīja preeskīmetus, gar kureem valsts-sapulzei tagad buhs janodarbojahs, toš apspresshot un nogrosot. Starp scheem preeskīmeteem sevišķi peeminam schahdus: pirmkārt wairak likumu nosazījumu tai sinā, ka strahdneku gaita tiltu dauds-mas pa-weeglinata, kā par peemeetu, kā lai eeriķotu palihdsības un krab-schanas kāses preeskī tahdeem strahdnekeem un winu familijahm, kuri zaur nelaimes gadījumeem waj aīs wezuma palikuschi par nespējne-keem, sāwu deenīschķi maištīti noplīni; otrkārt pulka eegrošījumu, zaur ko valstij cenahktu wairak naudus, bes ka nodoschanas paleeli-natu; treškārt, kā eeriķot pastahwīgu vāsta būbīchanu starp Wahziju un daschadahm semehm Aziā, Australijā, Amerikā un Afrikā, zaur ko Wahzijas tirgofchanahs waretu fēkmetees, un zetorikārt jaunu koloniju dibinaschana Afrikā. Pēhj tam firmās waldeineels runaja vahr to, kā wina valsts fāteekahs ar zitahm Ķiropas valstīhm, un fāzija, kā ar wišahm stahwot it labā draudsībā, sevišķi peeminedams, kā zaur triju Keisaru fastapschanos Skernewitschā meiers Ķiropai pil-nigi apdrošinahs us ilgu laiku, un leezinadams, kā winsch no wi-fas fīrds par to pateizotees wišuwarenojam Deewam, kā wina luhpas to warot sawā dīshwes wakarā ar wišu droschibū issaziht. — Kad Keisars bija pabeidsis runaht, valsts kāngleris fīrds Bismarks nostah-jahs valdības kāreksla preeskī un fāzija: Us Keisara majestetes pa-wehli es issaku valsts-sapulzes fehdeschanas par atlakhtahm.

isglihtibas augki, sawu tauvu dalish bes kahda noseeguma peerabdischanaš. — Es jau agrak Latv. Awises rafstiju, ka „eelsch vasemigaš firds ween mahjo gudriba“. — Yet es tigu, ka ari „Bals“ awisei isdosees isgudrot tos wahrdus, un ko tee wahrdi apsihmē: „Nefehdees augstakā weetā“ un „Nedali sawu tauvu“. — Vahr to, kas atrodahs „Bals“ 43. nummura peelikumā, kur „Bals“, ka jau ollaschin, to vaschu wezu walsta us weenu un otru puši, teescham naw wehrts prahligam ilmekam sawu muti atdaribit. Jacob Demand.

Maldoeschas swainsoni.

Rechtsanwalts- und Notar-Schule

"Ja, ja, Negina!" Warbusch sasjizo. "Wina ir atkal mahja! Bet, ak Deewō, kahda ta isslatahs! Wina eraugot, sahlu aif libhszeetibas gandrisj waj raudeht. Wina ir behdu un skumju upuris! Ažis istaudatas; waigi bahli un eeklituschi. Kur wina bijust, to nesinu, un ari negrubeju winai to prasih. Wina atnahza paſchā laikā. Man waijadsjeja kahda, kas lai man peedod padomu. Es winai paſoziju to nelaimi, un wina tad teiza, ta Juhſu un Juhſu laulatahs draudsenes goda ir jaglahbi preeſch paſaules. Man waijadjeja apſolitees, sa nedz Jums, nedz zitam kahdam to neteikſchu, un es ari buhtu turejis ſawu wahrdi, kad Juhſu man nebuhtu prasijuschi. Preeſch kahdas ſundas wina man atneſa taħs 15 tuhksj. mahrkas tantori."

Nektañch til-lo naturejahs, nekritis wezajam Warbuscham pee
fruchtihm, — til koli winsch preezajahs.

leit. Bei gunvergs iouj ujmanju: Buan wegi wehnale Jums jumvob
no Juhfs weža drauga, fabrikanta Lisknera. Islafeet to wehlak, un
dodeet tam atbildi. Tahdas leetas ir jaþahrdomä." — To fazijis,
winſch nolisca wehstuli us galda, un tad atwadijahs, luhgdamis, lai
bankas grahmatais drihs atdotu atpakał.

Nektinsch sneedsa tam preti abas rokas, un wehl reis ſtefnigi
pateizahs. Warbuschs ihsti fasslaitahs pahr to. Winſch fazija: "Nek-
tina fungis, jau Jums teizu: ne man, bet Reginal Jums par to ja-

Warbuschs aisgahja, un Eriks valika weens pats. — Paehr Reginas darboschanos nedē winsch, nedē ari Dore nešinaja nela tuwaku. Regina nebija nekad paht to runajusi. Wini tik ūnaja, ka Regina pahttila no tam, ko nopolnija ar stundu doschanu, ka wina nebija nekahda truhkuma un ka fa no wiareem neka nepeenehma, kād ko pē-

Pahr pirmahm Latweeschu Amischem un winn pirmeem lasitajeem.

Atminu wehl labi, kad pirmahs Latveeschu Awises isnahja ne leelakā formā, kā rakstamais bogens. — Bet nehmeju un laitaju bija pa pilnam, jo weena pati awise Latveeschu walodā bija atrodama, — kaufschu gan, kā tāni laikā, kur skolu nebija, muhsu mihla Latveeschu tauta mas bija nahkuši pee garigas un laizigas atsīhſčanas. — Kad Latveeschu Awisēhm wiņu waijadeja, kā behrnu, ar veenu ehdināht, — jo zeetakas baribas tauta nespēja sanemt, nedz jaudasa panest. — Bet, paldeevs Deewam, šāviņi laika ir muhsu mihla Latveeschu tauta, tā ūkot, wihtā gaddōs eelsch pilnigas garigas un laizigas atsīhſčanas. — Par to mums wiſu waitak japatēzahs teem Widsemes un Kursemes zeen, fungeem, kuri ar fawu naudu zehla Widsemē un Kursemē seminarus, un wehl ūkodeen wiņus usturo, eelsch kureem teek treetni skolmeisterei ismāhžitti, kas muhsu jauno pa-audū ruhpigi isglikto. — Bes skolu teekabm un waldebm, kuras skolās lahtību ustura, mums

